UDC 069.4:39(497.11)(049.32)

СИМБОЛИ СРПСКЕ ДРЖАВНОСТИ НА ЕТНОЛОШКИМ ПРЕДМЕТИМА МУЗЕЈА ВОЈВОДИНЕ У МУЗЕЈУ ХЕРЦЕГОВИНЕ ТРЕБИЊЕ

Обележавање традиционалне 15. по реду манифестације „Дани Србије у Републици Српској" под покровитељством Министарства културе отпочело је 26. новембра 2025. године у Музеју Херцеговине у Требињу, отварањем изложбе *Симболи српске државности на етнолошким предметима Музеја Војводине*. Ауторка изложбе је Љиљана Трифуновић, музејска саветница етнолошкиња Музеја Војводине. Овим гостовањем и отварањем изложбе настављена је успешна сарадња два музеја.

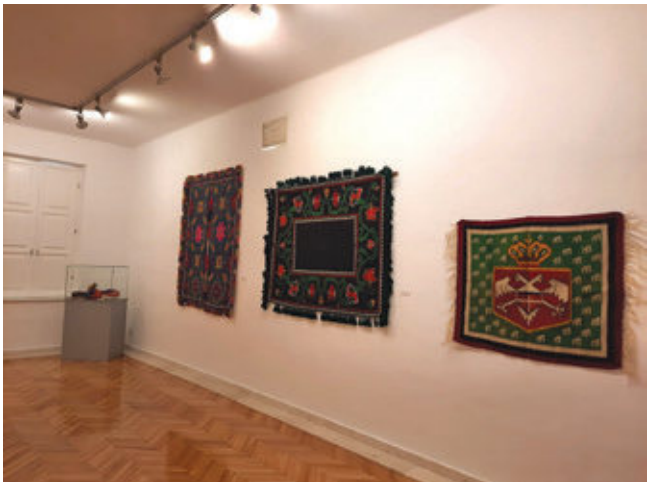
Изложба представља јединствен приказ прожимања државних тј. националних симбола и народне традиције и приказује како су се симболи попут грба и заставе тробојке, као кључних елемената националног идентитета, преносили на предмете свакодневне употребе код српског народа, нарочито у временима када јавно истицање ових симбола није било дозвољено. Поједини експонати откривају скривену симболику српске државности, која је некада морала бити прикривана због избегавања санкција.

Изложба је била постављена у просторији за тематске изложбе на другом спрату Музеја. На самом улазу у салу налазила се уводна легенда која је посетиоцима дала основне смернице о изложби и експонатима. Изложена су двадесет два експоната из збирки Одељења етнологија Музеја Војводине. Публици у Требињу су представљени ћилими, поњава, прекривач, торба, пешкири, узорак платна, дозидница, гусле, гајде, чутуре, чаше, тиквице и јарам. Приказани су предмети од вуне, памука, дрвета, стакла, калаја са истканим тробојкама, изрезбареним, извезеним или исцртаним грбовима. Музеј домаћин је изложбу употпунио ћилимом из своје етнолошке збирке. Предмети су били изложени у стакленим пулт витринама и окачени на површину зида. Изложба је гостовала до 30. јануара 2026.

Ова изложба представља скраћену верзију са одабраним експонатима истоимене изложбе отворене 12. фебруара 2021. године у малом салону Музеја Војводине, поводом Дана државности Републике Србије. Како ауторка наводи изложба је настала „из жеље да се укаже на потребу ондашњег човека који је преко својих свакодневних и обичајних предмета, скривено или веома јасно истицао свој идентитет и припадност српском народу". Музеј Војводине је такође и 2025. године Дан

државности обележио поновним излагањем одабраних четрнаест експоната са изложбе. Интересовање публике је и овог пута било на завидном нивоу. Изложбу прати и богато илустрован каталог са фотографијама у боји урађеним у студију професора Жељка Мандића.

Од када је постављена 2021. године изложба је гостовала у неколико музеја: у Народном музеју Зрењанин била је од 13. фебруара до 30. марта 2024. године, такође поводом обележавања Дана државности Републике Србије; у Завичајном музеју Рума од 15. септембра до 14. октобра 2025. године, поводом Дана заставе; у Народном музеју у Арнађеловцу трајала је од 13. новембра до 15. децембра 2025. године. Како би се употпунила поставка, сваки музеј је дао експонате са истом тематиком из својих етнолошких збирки. Пратећи програм изложбе, приликом свих гостовања, било је ауторско вођење и/или предавање уз *PowerPoint* презентацију.

Што се тиче посећености, изложба је имала великог одјека међу музејском публиком. Када се узму у обзир сви музеји у којима је гостовала изложбу је посетило укупно 3600 посетилаца и слушалаца.

Тања Ђуђић
Фотографија: Симо Радић, Музеј Херцеговине